

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Надка Иванова Бояджиева, д. м. н., член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по специалност „Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия)“ в катедра „Фармакология и токсикология“ към Факултет по Фармация при МУ-Плевен

Настоящото становище е във връзка с участието на д-р Диана Илиева Пендичева-Духленска, д. м. в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по научната специалност „Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия)“, професионално направление 7.1. Медицина и област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, за нуждите на катедра „Фармакология и токсикология“ към ФФ на МУ - Плевен съгласно обява, публикувана в ДВ, бр. 56 / 11. 07. 2017 и в съответствие със заповед 2041 / 26. 09. 2017 на ректора на МУ – Плевен. Единствен кандидат в конкурса е д-р Диана Пендичева-Духленска.

Биографични данни. Д-р Диана Пендичева е родена през 1962 г. в гр. Плевен. Получила е магистърска степен по медицина през 1986 г. във ВМИ – Плевен и от 1989 работи в катедра „Фармакология“ на МУ – Плевен, последователно като специализант, асистент (от 1995) и главен асистент (от 2003). Придобива специалност „Фармакология“ през 1993 и научно-образователна степен „доктор“ в началото на 2017 с темата „Фармакогенетично проучване при амбулаторни пациенти с рекурентно депресивно разстройство, лекувани със селективни инхибитори на обратното захващане на серотонин (СИСТ)“. Тя има общо 27 години непрекъсната работа в област фармакология. Изграден и обичан от студенти и колеги преподавател по фармакология, тя има значима активност в направления на административните дейности на университета в Плевен. Приноси за университета е нейната работа в комисии, работа с

млади учени, отговорности за различни програми (учебни, научни, организационни). Като ръководител на нейната докторска дисертация имам преки впечатления от д-р Диана Пендичева. Тя е много трудолюбива, точна, акуратна, изпълнителна и знаеща в работата си. Интелигентна и внимателна, прецизна и отговорна във всички дейности.

Научна дейност

Наукометрични показатели: Д-р Диана Пендичева се представя с общо 123 публикувани научни труда (1 дисертационен труд+автореферат; една монография и 14 глави от учебници, книги, и сборници; 12 публикации в български периодични научни източници; 21 публикации в сборници от научни форуми, както и общо 71 резюмета от участия в научни форуми (съотв. 45 в български и 26 – в международни събития). Сборният наукометричен индекс е съотв. $IF = 27,43$ и $SJR = 1,814$ (верифицирани в централните медицински библиотеки на университетите в София и в Плевен). *Стойността на нейния h-индекс е 2.* Тя прилага 60 цитирания (31 цитирания в международни и 29 – в български научно-медицински издания). Шест от публикациите, които приемам (две в чуждестранни реферативни списания и 4 у нас), са свързани с дисертационната тема. При защитата на дисертацията те са оценени. Десет от публикациите имат обзореи характер. Една от публикациите е авторефератът за придобиване на ОНС «Доктор». На рецензиране подлежат 29 публикации. Посочените показатели отговарят на приетите по закон и правилник на МУ-Плевен критерии за конкурс за доцент. Тя надвишава изискванията с броя на цитирания, общ брой публикации и изискването да си първи автор на научните статии. Давам положителна оценка по науко-метрични показатели на кандидатката.

Научна дейност: Анализ на научните изследвания с приноси в науката:

1. Клиничните проучвания на фармакогенетични и генетични фактори, влияещи върху индивидуалния лекарствен отговор и/или асоциирани с повишен риск от развитие на социално-значими хронични заболявания – рекурентно депресивно разстройство, артериална хипертония, ИБС, затлъстяване, метаболитни нарушения и развитие на Захарен диабет в българската популация. В това направление д-р Диана Пендичева работи много години и резултатите бяха обединени в дисертационен труд. Положително е, че у нас тя е една от първите фармаколози, която започна научни изследвания в област фармакогенетика. Началото не беше лесно и тя постигна много, както с внедряване на нови методи, така и с важни резултати в науката, с голяма значимост за клиниката и пациентите. За първи път е проучено и докладвано влиянието на полиморфни варианти на BDNF гена върху ранния терапевтичен отговор при български пациенти с рецидивиращо депресивно разстройство, които са лекувани със SSRIs (Представени в трудове # 17; 49 и 50). Тя е една от първите у нас, която рано фокусира върху връзката на BDNF с депресивните състояния, както и значението му за ефективно лечение с антидепресивни средства. Определени са алелните и генотипните честоти за полиморфизми *CYP2D6**4, *CYP2C9**2, *CYP2C9**3, *CYP3A5**3, *CYP2C19**2, *CYP2C19**17, *Intron 2 VNTR Polymorphism (STin2)*, *VKORC1**2A, *2B, *3, *4 на фармакогенетични кандидат-гени в българската популация и е проследено влиянието им върху терапията с клопидогрел, варфарин и СИСТ в клинични условия (представени в трудове # 1, 11, 17, 20, 25, 30, 34 и др.). Много резултати са представени за полиморфизми на гени, отговорни както за развитие на сърдечни и мозъчни заболявания и с роля при фармакотерапията. Давам положителна оценка на фармакогенетичните изследвания на д-р Диана Пендичева.

2. Второто важно направление в научните изследвания на д-р Диана Пендичева е върху лекарствена ефективност, лекарствена безопасност и фармакоикономика. Резултатите са с клинично-приложни приноси, свързани с изследвания на различни лекарства и тяхното внедряване у нас. Някой от проектите са към МУ-Плевен.
3. Д-р Диана Пендичева участва общо в 9 научно-изследователски проекта. От тях 8 са финансирани от МУ – Плевен и 1 от МОН. Пет от тези проекти са свързани с дисертацията за придобиване на НОС "Доктор».
4. За приноси в научната дейност, д-р Диана Пендичева е награждавана многократно от Университета и от Европейски организации. Посоченото е признание за нейната научна дейност.

Учебно-преподавателска дейност:

1. **Учебна натовареност.** Според удостоверение № 1124/25.08.2017 г. на Ректората на МУ – Плевен през последните три учебни години общата реализирана учебна натовареност на д-р Д. Пендичева по фармакология, вкл. лекции, упражнения и участие в изпити, със студенти български медици и студенти от колежи е 2950 ч . Паралелно д-р Пендичева обучава английско-говорящи студенти по фармакология, където часовете също надвишават изискванията. Тя има дълъг педагогически опит. **ОТЛИЧЕН ПРЕПОДАВАТЕЛ Е.** Давам положителна оценка на учебната ѝ дейност.
2. Д-р Диана Пендичева въвежда **научен подход в обучението на студентите**-важен елемент на нейната работа, който оценявам високо. Тя пише в съавторство раздели в съвременни учебници учебници и ръководства (44 участия в 14 учебника, учебни помагала, справочници) и в два английски учебника по фармакология.

3. **Участва ежегодно и редовно в изпитни комисии** и с е със значим опит в това направление на учебна дейност. Тя преподава фармакология и клинична фармакология, което е принос за МУ-Плевен и за студентите обучавани от д-р Пендичева.
4. Тя има лекции и по хомеопатия, което разширява знанията на студентите и показва допълнителна квалификация на д-р Пендичева.
5. Както посочих по-горе, тя е **уважаван и с респект преподавател** на катедрата и университета. Ползва се с уважение сред колегите, както фармаколози и клинични фармаколози, така и сред лекарите у нас.

Познавам лично д-р Диана Пендичева и имам отлични впечатления от нея. Тя отдавна заслужаваше да получи доцентура, защото има отлична подготовка и отлични способности като преподавател и учен. Нямам роднински връзки с кандидатката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Давам положителна оценка на учебно-преподавателски и наукометрични приноси на д-р Диана Пендичева, дм. Значимата дейност на д-р Пендичева за прогрес по фармакология и клинична фармакология, за развитие на фармакогенетика у нас, за обучение както на български така и на чуждестранни студенти по медицина, за научни подходи в образованието, приносите към МУ-Плевен и др. подкрепят моята убеденост в заключението, че тя заслужава да получи академичната длъжност «Доцент». Анализът на приложените в конкурса материали показва, че тя по изисквания и показатели отговаря на на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен (отразени в Приложение 1 към същия Правилник) за заемане на академичната длъжност «Доцент» по научната специалност „Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия)” в професионално направление „7.1. Медицина” и област на висше образование „7. Здравеопазване и спорт”.

Убедено предлагам на научното жури да присъди академичната длъжност доцент на асистент д-р Диана Илиева Пендичева–Духленска, дм в сектор „Фармакология” при Катедрата по фармакология и токсикология към Фармацевтичен факултет на Медицински университет – Плевен.

20.11.2017

София

СТАНОВИЩЕТО НАПИСА:
Проф. д-р Надка Бояджиева, дм, дмн

